

EDINOST

zhaia vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nežalostno pismo se ne sprejema, rokopiši se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijska tiskarna „Edinost“. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8.—, pol leta K 4.—. — Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov nim po 10 vin; osmrtnice, zaizvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov nim po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljnja vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. Beseda, najmanj po 60 vin. Oglase sprejema inšerati oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Uprava in inšerati oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštahranilnični račun št. 841.652. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA. AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 1. (Kor.) Uradno se razglša: Na fronti ob Plavi nobenih posebnih dogodkov. Jugovzhodno Asiaga je prišlo zopet do srditih bojov. Ker je Col del Rosso in Monte di Valbella močje držati le z velikimi žrtvami, so bile posadke teh točk umaknjene zopet v prejšnjo glavno položajanko v gozdu Stenfelu. Južno Canove, pri Asiagu, smo odbili sovražna polvedovanja. Naši armadni in pomorski letalci so izvršili v izvirnem ozemlju Plave uspešne polete proti vojaškim napravam sovražnika in se vrnilli polnoštevilo.

Načelnik generalnega štaba. NEMSKO.

BEROLIN, 1. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Z zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruperta: Bojno delovanje je oživelo zvečer na mnogih točkah fronte. Živahno polvedovalno delovanje se je nadaljevalo. Angliški delni napadi severno Alberta so bili odbiti. — Armada nemškega cesarjeviča: Med Alsno in Maro živahno delovanje sovražnika. Sovražna pehota je izvršila močno polvedovanje. Pri in južno St. Pierre Aigle so napadli Francozi opoldne po srditi topovski pravi: bili so odbiti. Istotako so se izjavili tu nočni sunki sovražnika. Poročnik Loewenhardt je izveleval 32. letalsko zmago.

Po zaključku šteta znaša število ob pričeta naših napadnih bitk — 21. marca 1918 — deset dni skoraj naša zbirališča odvedenih ujetnikov (izključno potom bolnišniških zavodov odvedenih ranjenec) 191.454 in sicer od teh 94.939 Angležev, med njimi 4 generali in okoli 3.100 oficirjev, 89.999 Francozov, med njimi 2 generala in okoli 3.100 oficirjev; ostanek odpada na Portugalce, Belgice in Amerikance. Z bojišč je bilo odpeljanih dosedaj 2476 topov in 15.024 stroje in zbirališča plesca.

Pri generalni kvartirništer pl. Ludendorff. BOLGARSKO.

SOFIJA, 29. (Kor.) Med Ohridskim in Prespanskim jezerom, kakor tudi v okolici Bitolja obojestranski topovski napadi. Ob vzhodni Cerah, posebno vzhodno Gradenice, je bilo topovsko streljanje na obeh straneh precej živahno. Južno Rumo so uničile naše baterije neko veliko sovražno minniško strelališče. Angliške napadale čete, ki so se potkušale približati našim postojankam vzhodno Dojranu in pri Doblem Ostrou, so bile razpršene. Od časa do časa živahnejše topovsko streljanje na naše postojanke ob izlivu Strume.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA. Italijansko poročilo.

30. Julija. — Na asijski planoti, kjer je junaški odpor naših čet dne 25. t. m. razbil napad številno močnejših sovražnih mas in kjer so v dnevno ponavljajoči se hrabrosti tekmovali italijanske, francoske in angleške čete hrabre seste armade v svojih akcijah, so se večerj zjutraj zopet razvili boji. Podpirani so bili od srditega topovskega streljanja in drugih oddelkov, ki so jih naglo priveli naši zavezniki. Naše čete so napadle Monte di Valbella in ga po hudem boju iztrgale sovražniku. Tekom dneva in ponoči so bile močne sovražne mase zmanj posiljene v protinapade in krvavi boji; naši fuziljerji in topovi in drzna letala so jih decimiral. Osvojene postojanke smo zmagovito obdržali in ujeti 21 oficirjev in 788 moč, ki so pripadali 4 različnim divizijam. Uplenili smo vrh tega več topov, možnarjev in mnogo strelnic. Dlje vzhodno, med dolino Frenzele in Brente je eden naših oddelkov zavzel z naskokom neko močno sovražno oporišče na južnih pobočjih Sasso Rosso in ujet 2 oficirja in 31 moč. Na ostali fronti uspešno streljanje naših baterij. Pri Capo Sile so ujele naše patrulje par moč. Naši letalci so z uspehom obmetavali z bombami sovražne proge v dolini Sugane.

IZ VELIKE RUSIJE.

Citeriova nota Angliji in protest proti navzočnosti angleških bojnih sil ob murmansk obali. MOSKVA, 29. (Kor.) Komisar za zunanje stvari je izročil angleškemu diplomatičnemu zastopniku Lockhartu noto, ki pravi v bistvu sledeče: V smislu volje naroda je ruska socialistična federativna sovjetska republika zapustila vrste bojujočih se držav in je izstopila iz vojne stanja, v katerem vsled notranjega položaja Rusije ni mogla vztrajati. Ruski narod in vlada delavcev in kmetov imata le eno samo skrb, da živi v miru in prijateljstvu z vsemi drugimi narodi. Ruski narod ne ogroža nobenega drugega naroda z vojno in Angliji in njeni obali ne grozi nobena nevarnost. S tem večjo samozavestjo izjavlja vlada delavcev in kmetov Rusije, da protestira z vso odločnostjo proti vpadu oboroženega oddelka, ki je bil ravno izkren ob murmansk obali in ki ni bil izkren od nobenega ofenzivnega postopanja Rusije. Bojne sile ruske republike imajo nalogo, da branijo murmansko ozemlje proti vsakemu tujemu vpadu in to dolžnost so sovjetske čete tudi izpolnile.

PODLISTEK. Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

— Ali ga poznate?
— Osebre ne, čul sem pa veliko o njem.
— Kdo je?
— Van Gripp.
— Čedno ime!
— Vsekakor zelo značilno.
— In k'je stanuje?
— Na bulvarju St. Martin; za hišno številko ne vem, toda nekje tam nasproti gledališča, in hišo vam pokaže vsak.
— Toda van Gripp bo zahteval nesramne obresti.
— Kaj vam škoduje to?
— Kaj mi škoduje?
— Ni treba drugega, kakor da mu ne vrnete glavnice. Potem bodo obresti že znatno nižje.
— Dobro misli! Uporabim jo.
— Ne bo vaš prvi polkus.

nile. Ljudski komisariat za zunanje stvari opozarja odločno na potrebo, da se v murmanskem ozemlju nevrinane Rusije ne smejo nahajati nobene oborožene čete Anglije ali drugih tujih vlasti, ponavljajo zopet ponovni protest proti navzočnosti angleških vojnih ladij v murmanskim pristaniščih in izraža istočasno trdno nado, da bo angleška vlada preklicala mednarodnem položaju Rusije nasprotujoče odredbe in delovni narod Rusije, ki hoče živeti v prijateljskih odnosih z Anglijo, ne spravljalja proti njegovi volji v položaj, ki nikakor ne soglašja z njegovim odkritosrčnim stremljenjem.

Konferenca Kerenskoga v Londonu.

PARIZ, 29. (Kor.) Kerenski se je podal v spremstvu svojega tajnika in prijatelja, Fabrikanta, s kolodvora na poslaništvo, kjer je dalje časa konferiral z Maklakovom. Socialistični poslanec Moutet je bil navzoč pri delu posvetovanj. Fabrikant je izjavil zastopniku Agence Havas, da je bil Kerenski od novembrskega državnega prevrata, vsled skrajne vdanosti nekaterih prijateljev v Moskvi in Petrogradu na varnem.

LONDON, 30. (Kor.) Reuter poroča z zanesljivo strani, da se bo Kerenski po dvotedenski muditvi v Parizu vrnil v London in odšel pozneje, ako ne nastopi radikalna izprememba v ruskem položaju, v Združene države. Govori se, da Kerenski nikakor neče naznaniti vseh podrobnosti o njegovem potovanju v Anglijo, ker se boji, da bi kompromitiral s tem svoje prijatelje, ki so mu pomagali.

Odstop georgijskega ministrskega predsednika.

TIPLIS, 29. (Kor.) Georgijski ministrski predsednik Ramišvili je odstopil. Džordania je prevzel vodstvo kabineta. Ta izmena oseb ne pomeni nobene izpremembe v značaju vlade.

Vse rusko črnomoško brodovje pod nemško kontrolo.

BEROLIN, 30. (Kor.) Wolffov urad poroča: V Brestu Litovskem med Rusijo in zavezniki sklenjeni mir določa v členu V, da morajo ruske vojne voje oditi v ruska pristanišča in ostati tam, kakor do splošnega mira, ako pa ne bi bilo mogoče, se morajo v tujih pristaniščih razorožiti in napraviti neopredeljene. Posamezni deli črnomoškega brodovja niso upoštevali te določbe in so zavzeli celo sovražno stališče proti zveznim bojnim silam. Šele zasedenjem Krima in vojnega pristanišča Sevastopola je bilo večjemu delu bivalne ruske črnomoške mornarice zabranjeno nadalje prekranje miru v Brestu. Najvažnejše in najnovejše enote tega brodovja pa se niso hotele vrniti v izhodna pristanišča. Po pripovedovanjih ruskih mornariških oficirjev in mornarjev so vladala med posadkami teh ladij velika nasprotstva. Tekom teh sporov je bil sredi junija ruski dreadnought »Slobodnaja Rusija«, poprej »Jekaterina II.« potopljen s torpednim strelom od ruskega rušilca »Kerč«. Tudi par rušilcev je bilo uničenih v teh bojih. Dreadnought »Volja«, poprej »Imperator Aleksander II.«, kakor tudi več modernih rušilcev torpedovk so se dne 19. junija vrnili v Sevastopol, kjer se nahaja sedaj vse za vojne namene še uporabno bivalne rusko črnomoško brodovje pod nemško kontrolo.

Bivši perzijski šah na Dunaju.

DUNAJ, 30. (Kor.) Bivši perzijski šah, Mohamed Ali, je prispel večerj z rodbino in spremstvom iz Odesse semkaj, da se poda čez par dni v zdravilišče v Karlovi h varli.

Zdravstveno stanje cesarice.

DUNAJ, 1. (Kor.) Cesarica sicer še ni popolnoma dobra, vendar pa je njeno stanje jako zadovoljivo.

PRIKRAVE ZA NEMSKO-AVSTRO-OGRSKE GOSPODARSKO KONFERENCO V SOLOGRADU.

DUNAJ, 1. (Kor.) Listi poročajo: V soboto se je vršilo v palači avstrijskega ministrskega predsedstva skupno ministrsko posvetovanje, na katerem se je razpravljalo predvsem o predpripravi za nemško-avstro-ogrsko gospodarsko konferenco, ki se prične dne 3. julija v Sologradu. Posvetovanji, ki so trajali od 10—2 pop. so se udeležili: ministrski predsednik dr. Seidler, poljedelski minister grof Tarouca, železniški minister baron Bahns, finančni minister baron Wimmer in trgovinski minister baron Wieser, ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle, poljedelski minister grof Szerenyi, trgovinski minister Szerenyi in finančni minister Popovics. Kakor poročajo listi, so bila na konferenci sestavljena vodilna načela, po katerih se bo treba ravnati pozneje pri pogajanjih med Avstro-Ogrsko in Nemčijo; rešena so bila tudi vsa važna podrobna vprašanja in je bil glede stališča, ki naj je zavzamejo delegati Avstro-Ogrske pri gospodarskih pogajanjih z Nemčijo, dosežen popoln sporazum. Po kratkem odinoru so avstrijski in ogrski resortni ministri popoldne nadaljevali medsebojna posvetovanja. Pri teh posvetovanjih so bila izdana navodila za konferenco v Sologradu in določene tudi meje, do katerih se sme iti pri pogajanjih z Nemčijo. Posvetovanja v Nemčiji, ki jim bo v zastopstvo zunanje ministrstva predsedoval seko. načelnik dr. Gratz, bodo z ozirom

— Danes se pa res zelo rad rogate.
— Ne bolj kot običajno.
— No, ne jezim se na vas, in če mi van Gripp otvori svojo blaginjo, se vam zahvalim iz vsega srca.
— Za to nimate nič poudara. Jaz sovražim ljudi, ki se bavijo s takimi diskontinuiranimi posli, in se vedno veselim, če najdem priložnost, da jim dovedem slabega odjemalca.
— Se vedno, gospod baron!
— Vedno, dragi moj.
— Nasproti vam ni mogoče imeti zadnje besede. V ostalem pa uporabim vaš nasvet in pojdem jutri k van Grippu.
— Se neka. Čul sem, da ga je mogoče dobiti samo od popoldneva do dveh.
— Dobro. Pojdem k njemu opoldne.
— Kmalu po tem zaupnem pogovoru so se gostje polagoma razšli. Baron, ki je ostal zadnji, je dejal odhajajo: —
— Govoriti moram s teboj o neki resni stvari in pridem jutri ob desetih k tebi. Pričuj me.
— Bom doma.

na komplicirani in obsežni material trajala najbrže več tednov.

Podatjanje vojnega posojila.

DUNAJ, 1. (Kor.) Kakor pri prejšnjih vojnih posojilih, se je tudi sedaj izkazala potreba podatjanja podpisovanja vojnega posojila. Finančni minister je zato dovolil, da se zamorejo sprejemati podpisi na vojno posojilo še do srede, 17. julija opoldne.

Gospodarska zbornica.

DUNAJ, 1. (Kor.) Gospodarska zbornica se sestane v torek, 16. t. m., ob 3 popoldne.

Hertling odpotuje v glavni stan.

BEROLIN, 1. (Kor.) Državni kancelar grof Hertling je odpotujele večerj zvečer v veliki glavni stan.

Odpotovanje Take Jonesca, italijanskega in srbskega poslanika iz Romunije v Svico.

BUDIMPEŠTA, 30. (Kor.) Takozvani »Take-vlak« je šel večerj na potu iz Jaša preko Ogrske in Avstrije v Svico skozi Bukarešt. Z njim se peljejo razven Take Jonesca, italijanskega in srbskega poslanika še romunski dijaki, ki hočejo nadaljevati svoje študije v Svici, dalje bolniške sestre in zdravniki, skupno 190 oseb.

Ustanovni občni zbor J. D. S.

Ljubljana, 1. Julija.

V soboto in nedeljo se je vršilo v Narodnem domu ustanovno zborovanje Jugoslovanske Demokratske Stranke. Prispele je ob tej priliki iz vseh slovenskih pokrajin, zlasti pa iz Stejerske, in iz Ogrske veliko število zaupnikov nove se snujoče stranke. Zastopana je bila tudi Koroška. Ustanovno zborovanje nove stranke pa je tem pomenljivejše, ker se je tu prvičkrat posrečila enotna politična organizacija slovenskih naprednih organizacij v smislu jugoslovanske demokratske ideje. Posebno obležje je dala ustanovnemu zborovanju tudi udeležba narodnega ženstva, ki se je z veliko vnetostjo udeleževalo in stvarnih razprav v odsekih in na plenarnem zborovanju. Zastopani ste bili tudi češka državopravna stranka po uredniku Strakatem in jugoslovanska demokratska skupina, ki se zbira okoli »Glasa Slovenaca, Hrvata i Srba« v Zagrebu, in sicer po poslanca dr. Srdjanu Budisavičeviću in glavnem uredniku lista, dr. Ivanu Novaku. Zborovanje je bilo torej istočasno tudi manifestacijska ideja češke in jugoslovanske demokratske vzajemnosti.

V soboto ob 8 zjutraj se je ob velikanski udeležbi pričelo zborovanje pod predsedstvom predsednika pripravljalnega odbora, župana dr. Tavčarja. Po kratki uvodni razpravi so pričeli nato svoje delo odseki.

Organizacijsko-politični odsek je zboroval pod predsedstvom podžupana dr. Trillerja. Glavni poročevalec je bil glavni urednik »Slovenskega Naroda«, dr. Kramer. Tu so se ugovarila glavna načela nove stranke in organizacijski statut. Najdalj poročevalci so bili: dr. poslanec dr. Ravnihar, dr. Triller, dr. Feticch-Frankheim, dr. Kostajnar, dr. Zupanc in drugi.

V gospodarsko-socialnem odseku je pod predsedstvom ravnatelja Hribarja poročal kot glavni poročevalec dr. poslanec Ribnikar. Razpravljalo se je tu o glavnih gospodarskih načelih nove stranke, zlasti obširno pa o socializaciji stranke. V razpravo so posegli ravnatelj Hribar, dr. Novak, žalski župan Roblek (kmetijsko), dr. Crne (trgovaško), nadrevident Gregorica (jugoslovanske železnice) in dr. Fornazaro (obnova Ogrske). Razprava je bila zelo zanimiva ter je trajala nepretrgoma do 7 zvečer.

Silajno so se obnele razprave tudi v prosvetnem odseku, ki je zboroval pod predsedstvom dr. poslanca dr. Novaka in mu je bil glavni poročevalec profesor dr. Blešč. Razprava je bila tudi zelo zanimiva.

Udeležba je bila že v soboto pri razpravah v odsekih ogromna. Prisostvovalo jim je po zabelezbah rediteljev nad 1300 oseb.

V soboto zvečer se je vršil v dvorani hotela »Union« v čast slovenskih gostov koncert Glasbene Matice ob ogromni udeležbi občinstva, ki je slajnejemu Matičnemu zboru ter pevki-umetnici g. Lovčetu in koncertnemu vodji g. Hubadu prirejalo prisrčne ovacije.

V nedeljo popoldne se je pričela ustanovna glavna skupščina nove stranke. Otvoril jo je predsednik pripravljalnega odbora župan dr. Tavčar. V predsedništvo so bili izvoljeni: kot podpredsednika županja ga. dr. Tavčarjeva in kot podpredsednik: Matija Prosekar (Koroška), župan Ivan Stepančič (Goriška), dr. Vekoslav Kukovec (Stajerska) in dr. poslanec dr. Vladimir Ravnihar.

Predsednik je zlasti prisrčno pozdravil zastopnike hrvatske in srbske ter češke demokracije, in zboroval se jim tudi priredil najprirednejše ovacije. Nato so glavni poročevalci predložili skupščini program in organizacijski statut stranke ter celo vrsto resolucij, kakor so bile sprejete v odsekih. Skupščina je sprejela program, kakor ga je sestavil pripravljalni odbor, z nekaterimi nebitve-

VII.

Ob določenem času naslednjega jutra je gospod de Maubert vstopil pri Raphaelu.

— Gospod vikont ni sam, — je dejal črnc, pomembno namigavajoč z očmi.

— Nič ne de, — je odgovoril baron, ki je stopil k spalničnim vratom in potrkal.

— Kdo je? — je vprašal Raphael.

— Jaz! — je odgovoril baron.

— Vstopite.

Gospod de Maubert je odprl vrata.

Začul se je lahen ženski krik in neko dekle se je skrilo za zagrinjaji.

Raphael, ki je v spalni sukni ležal na divanu ob levi, je podal baronu roko in dejal dekletu:

— Ne skrivaj se, Azurina!

— O, gospod baron! — je odgovoril glasčič.

— Nisem vedela.

In Azurina je prišla v dražestnem neredu svoje jutranje obleke iz za zavorov in priskakljala k levi.

— Dobro jutro, mačica! — je dejal gospod de Maubert; — ali se ti dobro godi?

ni! Izpremembam, in ravno tako tudi organizacijski statut. Odobrila je tudi vse v odsekih sprejete resolucije.

Nato se je izvolil izvrševalni odbor 66 članov, kakor se je predlagalo sporazumno s krajevnimi organizacijami in političnimi društvi.

Posebno zanimivo je bilo potem izvajanje drž. poslanca dr. Ravniharja o smeri politike in strankne taktike do prihodnjega zborovanja zaupnikov. Dr. Ravnihar se je zavzemal za složno postopanje vseh strank v boju za narodno neodvisnost in svobodo ter za najostrejši odpor proti sedanjemu sistemu. Opetovano sta ga prekinjala burno odobravanje in viharja pohvala.

Navedene ovacije je vsa množica zborovalcev, ki je stela nad 1500 oseb, pričela dr. Srdjanu Budisavičeviću, ki je prinesel skupščini pozdrave jugoslovanske demokratske skupine iz Zagreba, in uredniku Strakatemu, ki je poudarjal vzajemnost češke in jugoslovanske demokracije v boju

V razpravi je nato zelo temperamentno govoril dr. Triller o opustošeni Goriški in ožigosali brezbriznosti vlade, ki zanemara vse svoje dolžnosti, ki jih ima do slovenskega ljudstva v opustošeni deželi.

Ob 4½ je predsednik dr. Tavčar zaključil zborovanje, izražajoč v svojem zaključnem govoru prepričanje, da se je z ustanovnim zborovanjem storil prvi korak, kateremu mu sledilo vestno in vztrajno delovanje. Po burnem vzklikanju: »Živela jugoslovanska demokracija! in »Živela Jugoslavlja« se je zaključila ustanovna skupščina s pevanjem himne »Lepa naša domovina«, »Hej Slovani« in Kie dom je moj.

Po ustanovnem zborovanju se je konstituiral izvrševalni odbor in so bili soglasno izvoljeni: za načelnika župan dr. Tavčar, za namestnike pa: dr. Kukovec za Stajersko, Matija Prosekar za Koroško, župan Stepančič za Goriško in dr. poslanec dr. Ravnihar. Izvrševalni odbor je nato tudi imenoval zastopnike JDS za Narodni svet.

Zvečer se je vršila v dvorani hotela »Union« prijateljska zabava ob ogromni udeležbi občinstva. Zlasti mnogoštevilno je bilo zastopano narodno ženstvo v narodnih nošah. Govorili so razni govorniki in navdušenje je kar prekipelo. Z lutanjskimi vlaki so se zunanji udeležniki ustanovne skupščine večinoma vrnili v svoje domače kraje.

Iz Zagreba.

26. junija 1918.

Slednjič smo doznali za vzrok, radi katerega preživlja zagrebško časopisje že dolgo krizo vsled pomanjkanja papirja. Neki odposlanec, ki je bil poslan iz Zagreba v Gradec, da bi nabavil papirja v zameno za jestvine, je hotel o tej priliki obogatiti in je zahteval od dotičnega prodajalca — tvrde Brüder Krantz — provizijo za-se 5%, kar bi znašalo stotisoč kron, a ta znesek bi obremenil naše časopisje. Ta gospod je sam časnakar (ni sicer igral nikdar nikake vloge, da-si si je domisljal marsikaj). Imenuje se Evgen Demetrovič in je glavni urednik »Jutranjega lista«, ki ni na dobrem glasu. To samostojno dejstvo so prinesli danes vsi zagrebški listi, in povedali jo je tudi časnakar Marko Bauer, ki je bil z Demetrovičem poslan v Gradec. Evgen Demetrovič se izdaja za socialista, sicer pa je poznan kot dunajski antisambler. Najlaglje ga spoznate, če le dvakrat prečitata »Jutranji list«. Kaki ljudje so vse možni v Hrvatski!

»Hrvatska Rijeka« objavlja, da je trgovsko sodišče v Zagrebu vzelo na znanje zaključek prve skupščine nakladne demokratske družbe (lastnika tega lista). Razume se samo po sebi, da je ta odredba protizakonita, ker se skupščina ni vršila, kakor bi se bila morala, v določenem lokalu, ampak v hrvatskem saboru ob asistenci policije. Ali, ni smeti pozabiti, da v Hrvatski ne vlada zakon, ampak koalicijska, ter da zakon o neodvisnosti sodništvu ni še v veljavi. Koalicijska se je namreč zavzemala za to in one zakonske reforme samo dotle, dokler so vladali madžaroni in je bila ona v opoziciji. Nu, odkar je ona naslednica madžaronov, ostaja zvesta svojim učiteljem. Pri hrvatskih sodiščih je navada, da se sporna vprašanja zatezajo leta in leta, in ni ga sredstva, ne načina, da bi se kaka pravda povpešila. To pot pa se je dogodilo čudo: koalicijska je izposlovala potrdilo v 24 urah! In česar je pričakoval vsakdo, ki pozna koalicijske voditelje, se je tudi dogodilo. Večerj ob 6 zvečer so prišli, z zagrebškimi redarstvom na čelu, in so si priprosilji prostore uredništva in uprave »Hrvatske Rijeka«. Menim, da tu ni treba komentarja in to je istočasno najboljši odgovor tistemu Hrvat, ki je v »Edinosti« od 25. t. m. skušal braniti koalicijsko ter dokazovati, da je njena politika narodna. Mi smo vedno razlikovali nekatere koalicijske od drugih. Ali, ljudje, ki pošiljajo madžarske vojake nad zagrebško meščanstvo, da duše vsako narodno gibanje; ljudje, ki po isti policiji, ki v zadnji čas ob vsaki priliki razbija gibanje temu meščanstvu, izvajajo svojo silo in otmiljejo tuje narodne liste: ti ljudje, po našem globokem uverjenju, ne vodijo več narodne, ampak knučenoske madžarske politiko. In tiš gospod, ki hoče braniti koalicijsko, ali je daleč od Hrvatske, ali pa spada med tiste dobljence, o katerih smo že tolikokrat govorili v tem listu. Da so se gospoda pozurili k temu brutalnemu koraku, na katerem se zgraža vsa naša javnost, je pripisati menda temu, da je predvčerajšnja »Hrvatska Rijeka« začela razkrivati »narodne koalicijske voditelje. Tega pa njihovo nasilje ni moglo dovoliti. Ob 5 popoldne je izšla »Hrvatska Rijeka«, a uro potem je bila že v rokah novega četa — redaktorja Wilderja, ki je takoj večerj začel opravičevati koalicijsko politiko, a postajal v isti čas agresiven, pak začelja z napadi na naše neodvisne liste. Prvi napad je naperjen proti »vojnimi milijonarjem« pri »Novosti«. Kakor vam vam že poročal je ta najpopolnejši in najizvirnejši list na našem jugu urejevan od čestitimi ljudji, ki nimajo nič skupnega z delničarji politike. Vsi ves čas vojne niso poskušali, da bi vplivali na smer in pisanje »Novosti«. Ali, to je list, ki je v uredništvu v rokah naših narodnih ljudi, ki seveda ne morejo biti nič koalicijske gospode. »Novosti« jim odgovarja: — četudi so

med delničarji njihovega lista tudi milijonarji, ti niso »vojne«, in »H. R.« in njeni novi lastniki bi morali biti previdnejši, ko govorijo o milijonih. V hiši obseanca naj se ne govori o vrtili!

Zraven tega škandalna smo izgubili torej list, ki je mnogo pripomogel k osveščenju našega naroda, ker ni dvoma, da bo »Hrvatska Rijeka« odšel urejevana po pečatanskem receptu, pa naj koalicijska še tako zagotavlja, da smer lista ostane ista.

Po Srbiji, Crnogori, Bosni in Hercegovini je avstrijski minister za notranje stvari odtegnil »Glasu Slovenaca, Hrvata i Srba« poštni debit za vse avstrijske dežele. Tako je sedaj ta list omejen na dežele »svete ograde kron«. In ker uveljaviti tu velike simpatije zlasti državnega pravdnika, je razumljivo, s kakimi neprilicami se mu je boriti.

Te dni se je mudil v Zagrebu urednik »Vossische Zeitung«, dr. Aleksander Redlich, da bi proizel naše razmere v zvezi z reševanjem jugoslovanskega vprašanja. Imel je razgovore s tukajšnjimi strankarskimi voditelji. Da bi se le ti ljudje manje interesirali za nas!

Dne 5. julija bo narodni praznik, ko se bodo po vsej deželi nabirali prispevki za vzdržanje S. H. S. vojnih sirot. V to vrsto sta darovala brata Gavrilovič, poznana industrijalca iz Petrinje, 50.000 kron.

Eden naših najpodjetnejših bančnih zavodov, Hrvatska Zemaljska Banka, je osnovala ravnokar s kapitalom dveh milijonov kron »Hrvatsko družbo za trgovino z železom« in snuje nadalje z istotolikim kapitalom tudi družbo »Isis«, ki se bo bavila s trgovino in produkcijem drog. Torej strokoma, ki ste v Hrvatski jako malo razvite.

Po starih letih vojevanja je Zagreb večerj videl prvičkrat sovražen zrakoplov. Kakor javljajo tukajšnji listi, se je pojavil okoli 10 ure nad mestom, krožil četrt ure, in se je potem v središču mesta znižal do kakih 200 metrov ter metal enake letake, kakor so bili vrženi na Ljubljano. Ker so vojaške oblasti mislile, da gre za domač zrakoplov, niso začele z obrambnim streljanjem. Da je zrakoplov sovražen, se je doznalo šele iz letakov, podpisanih po dru. Trumbiču.

Po prestatku nekoliko tednov je hrvatski sabor danes nadaljeval s svojimi sejmami. Poslanec Pa velič je predložil nujen predlog za reševanje jugoslovanskega vprašanja na podlagi pravice samoodločbe. O tem bodo razpravljali jutri. Poslanec Lukinič je interpelliral o ubojstvu dveh hrvatskih kmetov od strani madžarskih vojakov, ki uvažajo v Hrvatski gostoljubje in se odpočivajo. Ban je obljubil, da stvar »preišče« in pri tem, seveda, ostane in Madjari bodo nadalje izvajali svoja nedela. Po vsem tem, kar se je dogodilo, je poslanec Lorković vse eno danes sedel med svojimi koalicijskimi prijatelji, ne da bi izjavil konsekvence. In to je možno samo v Banovini!

Razne politične vesti.

Poljaki in kabinetska kriza. Mednarodne osebe Poljskega kluba so se izjavile o položaju, ki je nastal po cesarjevem lastnorodnem pismu, izdanem 28. m. m. sledeče: »O rešitvi notranje krize s tem, da ostane min. predsednik dr. Seidler na svojem mestu, in s formalnim sklicanjem državnega zbora ne more biti govora. To je jasno razvidno iz besed cesarjevega pisma, da polkus za premostitev težav, ki so dale ministrstvu povod za demisijo, doslej še ni dovedel do zaželenega uspeha.

Sklep kabineta, da odstopi, je povzročil ravne Poljski klub. Položaj, ki je obstajal pred demisijo obstoji tudi po odklonitvi odstopitvene prošnje s strani krone. Iz cesarjevega lastnorodnega pisma pa izhaja še drugo dejstvo. Dr. Seidler uži za sedaj torej nezmanjšano zaupanje krone, ker mu je poverjeno nadaljno vodstvo državnih poslov. Uži za zaupanje nemških nacionalcev, hrvatskih socialcev in Ukralincev. To pa je manjšina v parlamentu in državi. Zaupanja večine v poslanški zbornici in večine avstrijskih narodov pa dr. Seidler ne uživa. Razlika, ki je dela med »brez-pogojnimi« in »pogojnimi« strankami (narod), se nam zdi zelo nevarna. Poljaki zaznamujejo zasedaj uspeha, da je sklican parlament, kakor so zahtevali v svojih resolucijah. Mora jih pa navdajati z veliko nejevoljo, če se jim podtika, da bi se del njih mogel pri glasovanju o vladnih

Dalmatinski deželni odbor za zedinjeno Jugoslavijo. Dalmatinski deželni glavar dr. Ivčević je 20. junija izročil dalmatinskemu namestniku v imenu deželnega odbora spomenico, v kateri se deželni odbor najodločneje izreka proti znanemu načinu rešitve jugoslovanskega vprašanja po budimpeštanskem želju in za narodno zedinjenje na podlagi hrvatskega državnega prava. Spomenica poudarja zlasti, da se ta načrt protivi narodnim in gospodarskim interesom Dalmacije, in nadaljuje potem dobesedno: »Ideja narodnog ujedinenja južnih Slavena u monarhiji nije se mogla zastaviti na zemlje u monarhiji očitavane od Hrvata i Srba, nego se je po samoj naravi stvari morala protegnuti i na treće plemo čitavog jugoslovanskog naroda, koje u istoj monarhiji živi, na braću Slovence. Svjetskim događajima zadnjih godina ta se ideja razvila do dubokoga nepokolebljivoga osvjedočenja: Hrvati, Srbi i Slovenci navedli su, da u njihovom ujedinjenju u jednoj državi skupini u monarhiji pod žezlom vladara slavne Habsburške kuće leži jamstvo za njihov opstanak i daljnji razvitak. Tako je postala rezolucija od 31. svibnja 1917, koja nosi potpis svih hrvatskih, srpskih i slovenskih zastupnika na carjevijskom vijeću, a našla je živoga otkrivača u ovoj zemlji, a i odobrenje hrvatskih i srpskih zastupnika na dalmatinskom saboru na sastanku od 13. travnja tek. godine. Ovo bi bio najprikladniji, životin potrebama naroda i duhu vremena najbolje odgovarajući način riješenja jugoslovanskoga pitanja u monarhiji, a mjesto da njezina moć oslabi, ojačao bi ju, jer moć monarhije leži u prvom redu u jakosti i zadovoljstvu njezinih naroda, a koliko vrijede jugoslovanski narod i zemlje, koje on obitava, pokazalo se je u ovom ratu. Osnove, o kojima, rek bi, da se raspravljalo, moglo bi odgovarati kolektivnim imperijalističkim tendencijama, ali ne odgovaraju opravdanim težnjama jugoslovanskoga naroda i pobudile bi nezadovoljstvo i ogorčenje, kad bi ih se pokušalo provoditi. Tako se je torej dalmatinski deželni odbor izrek jasno in odločno za zedinjenje vseh treh jugoslovanskih naroda.

Agrovizacijske stvari.

VOJNE KUHNJE. Zaradi neprestanih ponaredov listov se lastniki izkaznic, vpisani v vojne kuhinje, opozarjajo, da se bodo od 1. julija dalje zaplenili vsi listki, ki presegajo število določenih odmerkov na dotičnih izkaznicah. Da se izognejo nevarnostim, se jim priporoča toplo, da naj si ne nabavljajo listkov od drugih oseb. Poleg tega se opozarjajo vsi odjemalci vojnih kuhinj agrovizacijske komisije, da se bo s 1. julija t. l. oddajanje jedil zaključevalo ob 8. namesto ob 7% in tako tudi poslovanje blagajne.

RIBE.

Do večerj opoldne so se izdale ribe na skupno 28.115 izkaznic, veljavnih za 92.410 odmerkov. Danes je na vrsti odrezek I. do št. 51.000.

Prodaja kuriva.

Znižanje cen oglja. Maksimalna cena za prodajo oglja v Trstu je bila od 1. julija dalje znižana na 80 vin. (za oddaljenije mestne dele na 82 vin.) pro kg.

Domache vesti.

Poroča g. Z. Katnika z gospico Lojziko Bratunjevo se je vršila v soboto popoldne ob 5 uri v cerkvi sv. Antona novega. Ob tej priliki se je pokazalo, koliko simpatij uživata novoporočenca med tržaškimi Slovinci. V cerkvi in pred cerkvijo se je zbralo mnogo našega občinstva iz vseh slojev, ki je priščno pozdravljalo našo dvojico. Poročilo ju je poklicni tovariš in prijatelj ženinov, veleč. g. katehet Skabar. Priči sta bila ženinov brat, viši oficijal v kabinetu pisarni Neg. Velikanstva in naš vedno delavni g. Matko Gradišar. Na večer sta novoporočenca povabila vrsto prijateljev in prijateljic na prigrizek. Tu je prišlo do ganljivega izraza toplih simpatij, ki sta jih deležna novoporočenca. Došel je — dasi strd od žalosti vsled krute rodbinske nesreče — tudi za kratek čas naš g. Makso Cottič, da v tem svečanem trenutku stisne roko svojemu tesnemu prijatelju in da zaželi novoporočenca vse najboljše. S toplo besedo ju je prosil, naj ostaneta, kakor sta bila doslej: podpiratelja našega narodnega stremeljenja. Ta čin prijateljstva zvestobe v tako hudih trenutkih nas je ganil in svaje so izražali g. Cottič vse svoje globoko sočutje. V isto željo in prošnjo so izgovorili tudi čestitke g. kateheta Skabarja, umetnika g. Inkostrija in učitelja g. Semeta, dočim je g. nadzornik Neckerman — davajoč gosp. Katniku kot učitelju najlaskavejšo priznanje — s posebnim povdarom izražal željo, da bi g. Zdravko Katnik ostal ohranjen naš narodni šoli tudi za bodoče. Na vseh teh čestitkah se je zahvaljeval novoporočenec s solzo v očesu, zagotavljal, v svojem in svoje soproge imenu, da bo čisto kot zvest sin, oziroma hči svojega naroda vsledar ostati zvesta svojemu narodu. Po inicijativ g. Lojzike Katnikove so svatje zbrali svoto 1069 kron za šentvidsko šolo, ki se je na mestu izročila predsedniku tamonje Ciril-Metodove šole, g. Maksu Cottiču, ki nam (podružnica) postavlja ta novi dom narodne prosvete. Izhajajoč od znanege gesla: S prosveto k svobodi! in dostavši: in k zagotovitvi narodnega obstanka! — se je g. Cottič s plantičino in oduševljenimi besedami — le poleg resnične in globoke ljubezni in udanosti je pod silo tako ljubeznive udarca možna taka jakost duha, kakor jo je pokazal naš Makso — zahvaljeval darovateljem, posebno pa gospo Katnikovi, v imenu našincev v šentvidskem okrožju, koprneče pričakujočih nove šole — v imenu vse narodne stvari in tem mestu. Z lepim narodnim in kulturnim činom je blagoslovljena zveza Zdravka-Lojzike. Še enkrat kljub tudi jaz: bilo srečno vsikdar! — Eden svatov.

Nova vaška načelnika v Trebčah in na Opčinah. Za vaškega načelnika v Trebčah je bil s 1. junija t. l. imenovan g. Bernard Kralj, za vaškega načelnika na Opčinah pa s 1. julija t. l. bivši deželni poslanec in občinski svetovalec g. Karel Malafan. **Prodana nevesta.** Po tolikih uganjanih, različnih glasovih, razburjanju in tudi jezi: po tolikih peripetijah je prišla Smetane »Prodana nevesta«, ta juvel glasbene umetnosti, tudi pred tržaško občinstvo. O uspehu bo govoril naš gledališki poročevalec. Toliko pa lahko rečemo tu, da bi bila zabrana v sramoto za tiste, ki bi jo prepričali, naj »bodo že med občinstvom, ali pa na oficijelnih mestih. Taka odredba bi bila že znak — kretenstva. [Ko so se raznašali glasovi o prepovedi, je pripom-

va slika Avstrije! Delo češkega umetnika, ki je tako rekoč tudi umetnik Avstrije, naj bi se ne smelo uprizariti tudi v Trstu, ki je tako rekoč tudi mesto Avstrije. Nesmrtno delo in vrhu tega glasba, ki naj bi bila — tako menimo vsaj — odtegnjena od narodnega spora! Zato pa morajo Hrvati peti italijansko opero! Pristno avstrijsko! — Tu pa moramo že pripomniti, da se je pravo italijansko občinstvo tega mesta napram sedanjemu gostovanju hrvatske opere vedlo dostojanstveno; uprav kavalirski, vredno civiliziranih ljudi ter da je storilo tako kakor zahteva »Arbeiter-Zeitung«: abstrahiralo je popolnoma od narodnih sporov. Z nekimi poskusi v nasprotni smeri so hoteli — vsaj govorilo se je tako — nekateri bastardi ljudi ozkih horizontov in širokih žepov, ali egoisti, ki prodajajo tudi ideale, ali pa ignoranti. In da ti niso obdržali zadnje besede, s tem je odpravljena, kakor smo rekli gori: velika sramota!

Naš narodni praznik, god naših slovenskih apostolov, v nedeljo dne 7. t. m. hočemo praznovati ne le na dostojen, ampak tudi na velekoristen način: v podkrepljenje našega kulturnega snovanja. Na jesen otvorimo nov hram prosvete, kjer je to najnujnejša potreba: v okrožju šentvidskem. Tu se odprva vrata prepotebne institucije — šole. Vse glavno je že zagotovljeno. Le še za popravne in šolsko opremo bomo morali poskrbeti. In to bo stalo, v današnjih časih veliko, najmanjše štirinast tisoč, nego bi v normalnih časih. Polje v tisoč — preko sredstev, ki so podružnici na razpolago. Primanjkljaj more pokriti rodoljubna poštvovalnost naše javnosti. Zato je društvo »Kolo« določilo del dohodka nedeljske proslave narodnega praznika v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu kot prispevek v ta vzvišeni namen. Z vsem zaupanjem prosimo rojake, naj grejo društvu na roko z vso možno podporo. Vsak dar, bodi v gotovini, bodi v blagu bo sprejet najhvalejše. In vsakdo, kdor kaj da, bo imel najslajšo zavest, da je sodelavec na polju kulture — narodne vzgoje.

O redarstvenem komisariatu v ulici Carintia, oziroma o postopanju organov tega urada s stranikami nam prihajajo čisto pritožbe, da moramo že izpregovoriti enkrat javno besedo. Ljudje nam zatrjujejo, da je tam pravi dom udarnosti in neuljudnosti. Naj damo le en primer iz teh dni. V petek predpoludne je šla k temu uradu mlada slabotna doleča mati s tozadevno izkaznico za mleko. Bila je to Oman Draga, stanujoča v Salita Greta št. 19. Čakala je nad 1 uro. Ko pa je hotela notri, jo je redar surovo nahnul in jo podil ven po — nemški: »March hinaus, sonst schmeisse ich sie hinaus!« Prosila je, da se jej mudi domov k otroku, če pa ni kaj v redu, ali če izkaznica morda ni veljavna, naj bi jej povedali to uljudno. Mlada žena je prišla v naše uredništvo vsa razburjena in solznih očih. Nu, z naše strani bi menili, da je vse res, da red mora biti in da organi morajo paziti na red. Istotako pa je tudi res, da se ta dolžnost more vršiti z obzirnostjo do ubogega občinstva, ki mora sedaj itak toliko trpeti fizično in duševno in da umiljivo — posebno pa taka le mati — skuša olajšati vsakdanje težave, ki jih moramo prenašati. Prosimo zato redarstveno oblast, naj da onim organom pouk v tej smeri. Če treba zavračati ljudi, naj vrše to v primernih oblikah. Žaljo naj ne nikar!

Člani in prijatelji belvederske podružnice imajo danes, v torek, ob 8 zvečer zopet sestanek in sicer v Košičevi gostilni v ulici Carradori. — Pridite v čim večjem številu!

Odbor mednarodne zveze tržaških in primorskih častnikarjev vabi v smislu člena VIII društvenih pravil vse tovariše (poklicne in nepoklicne) na izredni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 14. t. m. v društvenih prostorih v Palace hotelu ob 11 popoldne. Med drugim bo podano poročilo o delovanju društva tekom prvih šestih mesecev in nekatere stvare splošnega značaja. V slučaju, da bi bil občni zbor nesklepen (potrebna je navzočnost najmanj 3/4 članov), se bo vršil pol ure pozneje po drugem sklicanju ob vsakem številu navzočih.

Zavod sv. Nikolaja ima odborovo sejo v četrtek, 4. t. m. ob 5 pop.

Odbor v pomoč stradalajočim otrokom je odpisal včeraj 1000 otrok C. M. šol in c. kr. pripravniče v spremstvu starih učnih moči v prebrano na Hrvatsko. Prihodnja skupina bo v kratkem pripravljena in odide najbrže pričetkom prihodnjega tedna.

Polom slovenskega jezika? V sodnem spisu, ki nosi podpis enega naših najbolj uglednih kranjskih odvetnikov, čitam ta-le stavke: »ker se je smatralo predmetno poslednjo voljo veljavno«. Zal ni privikar, da sem čital kaj takšnega. Ni jim torej več dosi, da nas trpinčijo, zlasti v sodnih spisih, s tistim strašnim trpinčnim načinom a la »išče se Uršo Plut!« Sedaj začnemo že mešati slovenske spole in bodo proglašali Uršo Plut mrtvim in Janeza Pajka za umobolno. Jezikiški štejemo to našo pisarsko inteligenco, ki tako piše, skoraj med narodne izdalce; smo pač prestrogi in — v dobi prometa in vedno hitrejšega napredka — pol v spotiko pol v posmeh. A da ta naša pisarska, posebno mlajša inteligencija misli, da sme ravnati z našim jezikom kakor svinja z mehonom, je vendar od sile. Ste spretni in urni pisarji, tudi brezobzirni in amerikiški znate biki; rekurzi, programi, polemike, kritike, razprave, — vse vam kar vre pod peresom na dan: samo dajte, usmilit se, listajte vsaj seminita tudi po slovenski slovnici! Jezikiški.

Jagičeva osemdesetletnica. Član gosposke zbornice, dr. Vatroslav Jagić, najznamenitejši sedaj ži-

letnico svojega rojstva. Ob tej priliki ga namerava Jugoslovanska akademija znanosti v Zagrebu, katere najstarejši član je, počastiti na prav poseben način.

Otroška prireditve svetovlanskega vrta, od predzadnje nedelje je uspešna jako dobro. Mali otroci so pogumno nastopili z deklaracijami, pesmami in v primernih prizoriščih. Stevilno občinstvo, je z neprekinjeno pozornostjo sledilo prireditvam in kretinjam nežne dece; saj otroška duša nikoli ne utrja in ne dolgočas. Vse priznanje pa zasluži ga. voditeljica Ant. Germekova, ga. in gđ. vrtnarice, ki so storile vse, kar se da doseči s takimi močmi. Moralni uspeh prireditve jim najlepše izraža priznanje za njih trud. Pa tudi v gnetnem oziru je bil uspeh velik. Blagajna izkazuje K 270.40 čistega dobička, ki ga je vodstvo vrta naklonilo v prid ženskemu prispevanju za slovenske vdove in sirote. Mali otroci so tako doprinesli svoj narodni dar v pomoč vdomam in sirotam slovenskih padlih očetov. Vsem, ki so pripomogli do tega lepega uspeha, prisrčna hvala!

Z. J. Z. podružnice Trst II, ima odborovo sejo v sredo, 3. t. m., ob 7 zvečer. Prosi se za polnoštevilno udeležbo.

Izpuščeno. V nedeljo zvečer ob 9 se je pozabila v osebnem vlaku na južnem kolodvoru v Trstu moška suknja Ženski, ki ste se peljali iz Ljubljane z moko v istem kupeju, se prosite proti nagradi za pojasnila glede tega.

V zahodni Galiciji poslujejo zopet: poštna ura. Podhorce pri Zlocovu in Dzwiniaczka za pisemski poštni promet; poštni urad Zablotce pri Brody za pisemsko poštni promet, za promet z denarnimi listi, za denarni promet in za promet zavrti; poštni urad Podwołoczyska za denarni promet; poštni urad Lopotyn za denarni promet in za promet z zavrti; poštna urada Mikulince in Toki za promet z zavrti; poštni urad Zaleszczyki za zasebni brzojavni promet.

Poštni promet z nezasedenim ozemljem v Rumuniji. Odslej je dovoljeno pošiljati v nezasedeno ozemlje Rumunske vse vrste pisemskih pošilk, tako navadne kakor tudi priporočene, izvenjski pošiljke s povzetjem. Pritožbine so iste, kot v svetovno-poštnem prometu. Pisma se morajo predati odprta.

Telovadno društvo »Sokol« v Rojanu naznanja, da prične z današnjim dnem zopet z redno telovadbo in sicer: Člani vsakega sredo in soboto ob 7% do 9. članke vsak terek in petek ob 7% do 9 zvečer, moški naraščaj vsako sredo in soboto ob 4% do 6, ženski naraščaj vsak četrtek ob 4% do 6 in ob nedeljah ob 10 pop. naprej. Bratje in sestre, prihajajte redno in točno v telovadnico, Vi starši pa pošljite svojo deco k telovadbi, kjer se vam bo vzgajala telesno in duševno! Naj je ne bo slovenske družine brez krepkega Sokola ali krepke Sokolice. Nazdar!

Vaja za »Masko satana« se bo vršila v sredo, 3. t. m., ob 6% zvečer. — Režiser.

Orkestralna vaja bo jutri v sredo ob 6% pop. v telovadnici tržaškega Sokola v ul. Stadion št. 21 pritičje. Prosim pridite vsi in točno. Kapelnik.

Književnost in umetnost.

Kr. hrv. zagrebško deželno gledališče. Če je bila uprizaritev Mozartove »Figarove svatbe« v Rossettijevem gledališču res nekaj izrednega za Trst, je treba reči, da je bila smotnjna Smetanova »Prodana nevesta, in to še podana tako, kakor jo je podal mojster Sachs, naravnost umetniška senzacija prve vrste. Občinstvo, zlasti oni, ki še ni imelo prilike čuti tega bisera slovanske glasbene umetnosti, je kar strmelno, in navdušenje je rastlo, ne od dejanja do dejanja, temveč od točke do točke. Že overture sama je uvedla to občinstvo v popolnoma nov, nepoznan svet, tako mil, a obenem vendar tako mladostno čil in tako krepko izrazit. In potem takoj oni slajni uvodni zbor, potem Mařenkin in Jankov dvospev, Kecel itd. itd. Vsaka točka nova novost, mikavnejša druga od druge, do sredineve seksteta, ki je naravnost očaral poslušalstvo. Kakor pa je bil orkester na vrhuncu popolnosti, enako so bile tudi vse posamezne pevske vloge, zbor in celota. Boljšo Mařenko od g. Polakove s svojo živostno živahnostjo v petju in igri si je pač težko misliti in Rijavčevemu Janku tudi ni nati izlepa enakega. Posebej naj ponovno poudarimo spreslastno izvajanje duet v prvem dejanju in onega v tretjem. O Krizajevem Kecalu velja le ena: mojstrski. O Binički je postavil na oder Vaska, da se je moralo srce nasmejati ob njem; občinstvo ga ne pozabi kmalu. Izbornega Krušino je podal g. Levar in enako Kato gđ. Pospišil-Ivanova. Isto je treba priznati drugi dvojici, gđ. Žilčarjevi — Ludmilin in g. Pisareviču — Mihli. Vse priznanje gre tudi »komedijski družbi«, na čelu H. g. Prejcu, potem gđ. Pabstovi — Esmeraldi, gđ. Manes Esnerjevi (plesalka) in Špoljarjevi (plesalca) ter g. Maditu (Indijancu). O zboru smo že rekli, da mu gre vsa pohvala. Pevsko-glasbeno je bila torej predstava, ki pomenja pravo umetniško čutno in je v ravno tako s pravim umetniškim čutom urejenih ansambelskih nastopih, plesih in zunanji opremi pridružilo vse, kar je treba za nje vredno uokvirjenje. Užitek je bil že, če si samo pogledal, kako je uživalo drugo občinstvo.

S »Prodano nevesto« si je zagrebška opera v Trstu pač prislužila venec slave. Toliko odkrito, srčne odobravanja in navdušenega poskanja, kakor smoč, menda že dolgo ni bilo v Rossettijevem gledališču, in prve izvajalce, med njimi seveda tudi mojstra Sachs, so obsipali s priznanjem in cvetjem.

Večeras u. 8 sati poslednja predstava opere »Madame Butterfly« sa gđicom Ogrodzkom u naslovnoj ulozi. Ostale glavne vloge pjevaju g. Rijavec, Levar, Lesić i Binički, te gđice Ježić i Žilčar. Dirigira Milan Sachs.

Sutra, u srijedu, prva predstava opere »Boheme« sa glasovitim umjetnikom Debickom-Stermich kao Mimi. Dirigira g. P. vitez Stermich.

DAROV! — Ženskemu prispevanju za slovenske vdove in sirote so darovali: ga. Mary Stare 50 K, ga. Elvira Mahne 20 K, ga. Jožefa Kobal 10 K, g. Vladimir Vavpotič 10 K, g. Hinko Candolini 10 K. Prisrčna hvala!

— Za drugi kamen za Jugoslovansko gledališče v Trstu zložili na Petrovem večeru pri Oziču prijatelji K 48.— Denar hrani uprava.

— Za slovensko sirotišnico v Trstu je zbrala ga.

Z nepopisljivo žalostjo naznanjamo, da je naš sinček oziroma brat

Maksimilijan Bratina
v cvetoči mladosti, 12 let, danes zjutraj, ob 5½ po kra ki in mučni boleznii v Gospodu zaspal.
Pogreb se vrši jut. 2. julija, ob 3. uri pop. iz mestne bolnice na pokopališče.
TRST, 1. julija 1918.

Žalujući starši in bratje:
Stanislav, Ivan, Joško in Slavko.

Češko Budjevička Restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska vestrzba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Išče se postrežnico 30-40 let staro za 6 u. dnevno. Naslov pove In-eratali odd. Edinosti. 2387

Sposobno sobarico iščem takoj. Dobi dobro hrano. Zglasi se v ulici S. S. Martiri št. 12, II. n. 2392

Išče se meblirana soba z dnevno hrano. Živila preskrbi deloma sam, sicer itak po dogovoru. Ponudbe na Inser. odd. Edinosti pod »Soba«. 2488

Mizurji se sprejmejo proti dob. i. plači. Za hrano je preskrbljeno. Kje, se izvo pri In. odd. Edinosti. 2388

Išče se mizarja k čisti parketa. Naslov pove uprava Edinosti. B 19

Na prodaj so prašči za reje. Vico St. Vito št. 15. 2391

Produ se sledeče pohištvo: Poročne »soba«, vzmeti, nočne omarice, umivalnike, postelje z vzmeti, omarice za drugo razno pohištvo. K. Kranec, ulica Solitaria 29, I. 2383

Kupim ali zamenjam za jestvino kavo in citroni (limono). Čarobla zgoranja št. 151, II. n. Sudar. 2386

15-16 letna deklica za hišna dela dobi takoj službo. — Dobra hrana in plača. Naslov pove In. odd. Edinosti. 2370

„Liquore Godina“ (proti nevragliji, revmatizmu, skrinini in pretini) so prodaja v vseh lekarnah. D 16

Vinske sode kupuje Hotel Balkan, Trst, Piazza Caserma.

Išče se zanesljive

raznašalke za list.

Zglasiti se je pri upravi našega lista.

Cesare Benedetič

opozarja cenj. občinstvo, da je preselil svojo lastno

MESNICO:

v ul. Nadvojvoda Josipa 13

(bivša ul. Caserma)

kjer prodaja goveje in telečje

meso I. vrste.

GAMBRINUS

vsaki večer

ob 9½

velika varietetna predstava.

Vstopnina K 1.—

SIGORIN

umetl. čudovit htro stenice.

Vzorec, steklenica . . . K 4.

Večja steklenica . . . K 16.

Brizgalnica K 2.

Vsa naročila je nasloviti na

Lekarno k „Nadi“, „Zur Hoffnung“

št. 14, Pécs Ogrsko.

KUPUJEM

po najvišjih cenah.

ZLATO BUCHER, Trst,

Lesni trg (Piazza delle legna) 12, I. n.

CROATIA

Ustanovljena 1884 leta. CENTRALA: Zagreb, v lastni palači, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Podružnica v Trstu, ul. Lavatolo 1, II.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja: I. Proti požarnim škodam. 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb, tovarnih).

2. Zavarovanje premičnih (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev itd.) 3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.) II. Zavarovanje steklenih žip. III. Na življenje. 1. Redna zavarovanja. a) Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti. b) Zavarovanje dote. c) Življenjske rente.

K 5.792.993-52

Zavodovo imetje do 31. 12. 1917: K 8.329.834-13

Izplačane odškodnine do 31. 12. 1917:

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio 5

(Lastno poslojaje)

Kapital in rezerva K 23.500.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9

Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija

Split, Šibenik, Zadar.

VLOGE NA KNJIŽICE

3 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzigaja. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog, na tekočem in ziračnem po dogovoru. — Akre lastnički in nakaznici na vsa tuja inozemska tržišča

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prireditve, delnice, srečke, valute devize, promese itd. Daje PREDUJME na vrednostne papirje in bogo ležajo v javnih skladiščih. SAFE DEPOSITS PROMESE. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzi izgubi, revizija trebanja srečk t. d. d. brezplačno. Stajni kredit, rembourso krediti. Borna naročila. — Inkaso.

MENJALNICA. — — — — — ESKOMPT MENIO

Telefon: 1463, 1793 in 2670.

Uradne ure: od 8 do 1 popoldne

Brzjaviti: JADRANSKA.

ZLATO srebro in drugulje

kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatarna

ALOJZIJ POVIH v Trstu

Piazza Barriera v. 2.

Turdka G. JESS

v Trstu

bo zaprla v kratkem svojo

prodajalno Izgotovljenih

oblek

v ulici Barriera vecchia št. 15.

Pozivlja se zato cenjeno občinstvo naj uporabi to priliko, da si preskrbi po znižani ceni blago ki je še v zalogi, posebno zimsko blago, kakor obleke za ženske